

thrania.com

Σχολικό βοήθημα
Είδη προτάσεων

Επιμέλεια: Μπέσιου Χριστίνα

είδη προτάσεων

Χωρίζονται σε 4 βασικές κατηγορίες

ως προς το
περιεχόμενο

ως προς την
ποιότητα

ως προς τη σχέση
τους με τις
άλλες προτάσεις

ως προς τη
δομή

ως προς το περιεχόμενο

- **Προτάσεις κρίσεως ή αποφαντική:** Σε αυτές ο ομιλητής αναφέρεται σε κάτι που πιστεύει πως είναι αληθινό, δηλώνει κάτι που στηρίζεται στη γνώμη του.
παράδειγμα: Το φόρεμα που φοράς είναι πολύ ωραίο.
- **Προτάσεις επιθυμίας ή προσταγής:** Σε αυτές ο ομιλητής εκφράζει επιθυμία ή προσταγή.
παράδειγμα: Μακάρι να έρθει στα γενέθλιά μου.
- **Προτάσεις επιφωνηματικές:** Σε αυτές ο ομιλητής εκφράζει ένα συναίσθημα.
παράδειγμα: Τι ωραία που περνάμε!
- **Προτάσεις ερωτηματικές:** Σε αυτές ο ομιλητής κάνει μια ερώτηση.
παράδειγμα: Σε ποια τάξη πηγαίνεις;

ως προς την ποιότητα

- **Προτάσεις καταφατικές:** Σε αυτές δεν περιέχεται άρνηση.
παράδειγμα: Σου εύχομαι τα καλύτερα.
- **Προτάσεις αρνητικές:** Σε αυτές περιέχεται άρνηση, δηλαδή δεν (δε) και μην (μη).
παράδειγμα: Δεν θέλω να φάω.

ως προς τη σχέση τους με άλλες προτάσεις

- **Κύριες ή ανεξάρτητες:** Οι προτάσεις που στέκονται μόνες στο λόγο και βράζουν νόημα.

παράδειγμα: Επισκέφθηκα τη θεία χθες.

- **Δευτερεύουσες ή εξαρτημένες:** Οι προτάσεις που δεν μπορούν να σταθούν μόνες τους στο λόγο και προσδιορίζουν τις κύριες προτάσεις. Οι δευτερεύουσες προτάσεις χωρίζονται σε ονοματικές και επιρρηματικές προτάσεις.

παράδειγμα: Επισκέφθηκα τη θεία χθες **επειδή ήταν άρρωτη**.

Η πρόταση **επειδή ήταν άρρωτη** δεν στέκεται μόνη της γιατί εξαρτάται το νόημά της από την κύρια πρόταση **επισκέφθηκα τη θεία χθες**. Για αυτό και λέγεται εξαρτημένη ή δευτερεύουσα πρόταση.

ως προς τη δομή τους

- **Απλές:** Οι προτάσεις που περιλαμβάνουν μόνο τους δύο κύριους όρους, το ρήμα και το κατηγορημα.

παράδειγμα: Ο μπαμπάς κοιμάται.

- **Σύνθετες:** Οι προτάσεις που περιέχουν περισσότερα από ένα υποκείμενα ή κατηγορούμενα.

παράδειγμα: Ο μπαμπάς και η μαμά κοιμούνται.

- **Επταυξημένες:** Οι προτάσεις που περιέχουν περισσότερες πληροφορίες, δηλαδή προσδιορισμούς που συνοδεύουν τους κύριους όρους.

παράδειγμα: Ο μπαμπάς και η μαμά κοιμούνται **περίπου δύο ώρες**.

- **Ελλειπτικές:** Οι προτάσεις από τις οποίες λείπει κάποιος από τους κύριους όρους γιατί εννοείται.

παράδειγμα: Χρόνια πολλά. (λείπει το ρήμα και εννοούμε **σου εύχομαι χρόνια πολλά**)